

Rapport monitor | Opvang asielzoekers

week 4 t/m 7

Onderzoek naar houding van Nederlanders t.a.v. de opvang van asielzoekers

19 februari 2016

Projectnummer: 20672

Inhoudsopgave

Voorwoord

Samenvatting

Resultaten

Bijlagen

Onderzoeksverantwoording

Colofon

In opdracht van:

Majka van Doorn

Consultant

033 330 3321

Majka.vandoorn@samr.nl

Voorwoord

In opdracht van het **ministerie van Veiligheid en Justitie** doet SAMR continu onderzoek naar de houding van Nederlanders over de opvang van asielzoekers. Het onderzoek wordt uitgevoerd vanaf september 2015 tot februari 2016 onder een representatieve steekproef van Nederlanders van 18 jaar of ouder. Elke vier weken wordt een representatieve groep van 1000 Nederlanders ondervraagd. In het voorliggende rapport wordt verslag gedaan van het onderzoek in week 4 tot en met week 7 2016.

Na dit voorwoord volgt een samenvatting. Hierna worden de onderzoeksresultaten beschreven. Wanneer in het rapport verschillen in resultaten binnen achtergrondkenmerken (op totaal niveau, alle respondenten van de maanden bij elkaar) worden genoemd, zijn deze verschillen significant.

Als bijlage is de onderzoekstechnische verantwoording opgenomen. Separaat aan dit rapport is een tabellenset opgeleverd.

Leusden, 19 februari 2016

SAMR – Smart Agent MarketResponse

Majka van Doorn

Consultant

Samenvatting

Belangrijkste conclusies op basis van dit onderzoek:

Doet Nederland voldoende om asielzoekers op te vangen?

Vraag 1

Ruim de helft van de Nederlanders (54%) vindt dat Nederland voldoende doet om asielzoekers op te vangen, een derde (31%) vindt dat Nederland te veel doet, 9% vindt het te weinig. Dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande metingen.

Vrouwen vinden significant vaker dan mannen dat Nederland te veel doet (35% versus 31%). Ook de jongere leeftijdsgroepen vinden significant vaker dat Nederland te veel doet (25 t/m 34 jaar: 40%; 35 t/m 44 jaar: 39%). Ook laag en midden opgeleiden vinden significant vaker dat Nederland te veel doet (respectievelijk 45% en 38%).

Opvangen van asielzoekers

Vraag 2 t/m 4

De meerderheid (54%) van de respondenten is het eens met de stelling dat Nederland asielzoekers moet opvangen in Nederland. Dit is gelijk aan de vorige metingen. Een op de vijf respondenten (22%) is het hier niet mee eens, ook dit is gelijk aan voorgaande metingen.

Laag en midden opgeleiden zijn het vaker oneens met deze stelling (33% en 26%) dan hoog opgeleiden (15%). Ook jongere leeftijdsgroepen (25 t/m 34: 13%; 35 t/m 44: 13%) zijn het vaker helemaal oneens met deze stelling.

Bijna driekwart van de Nederlanders (73%) is het eens met de stelling dat asielzoekers vooral opgevangen moeten worden in de regio waar zij vandaan komen, dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande metingen. 8% van de Nederlanders is het hiermee oneens, dit is ongeveer gelijk aan de metingen daarvoor.

Mannen zijn het hier vaker mee eens dan vrouwen (76% om 67%). Lager en midden opgeleiden zijn het hier vaker helemaal mee eens dan hoger opgeleiden (40% en 35% versus 28%).

De helft (49%) is het eens met de stelling dat Nederland een financiële bijdrage moet leveren aan de opvang van asielzoekers in de regio waar zij vandaan komen. Dit percentage is nagenoeg gelijk aan voorgaande metingen. Ook het percentage dat het hier (helemaal) mee oneens is (21%), blijft nagenoeg gelijk.

Ook hier zijn mannen het vaker mee eens dan vrouwen (60% om 42%). Ook hoog opgeleiden zijn het hier vaker mee eens (64%), evenals ouderen (55 t/m 64 jaar: 60%, 65+: 69%).

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Belangrijkste conclusies op basis van dit onderzoek:

Burgers die een bijdrage leveren

Vraag 5

Drie op de tien Nederlanders (29%) geeft aan **geen** bijdrage te willen leveren aan de opvang van asielzoekers, dit is duidelijk lager dan voorgaande meting (37%). Ruim de helft van de Nederlanders (56%) geeft aan een bijdrage te willen leveren door kleding of andere goederen aan te bieden, dit is duidelijk hoger dan de vorige meting (50%). Ongeveer een kwart (26%) wil vrijwilligerswerk doen, 18% wil wel een financiële bijdrage leveren. Dit is gelijk aan vorige metingen.

Laag (48%) en midden (39%) opgeleiden geven vaker aan **geen** bijdrage te willen leveren (34% totaal). Hoog opgeleiden willen alle type bijdrage vaker leveren. Vrouwen zouden wat vaker kleding of andere goederen aanbieden (57% versus 46%), mannen zouden daarentegen juist wat vaker een financiële bijdrage leveren (20% versus 13%).

Zorgen n.a.v. komst asielzoekers

Vraag 6

Nederlanders maken zich de minste zorgen over de kwaliteit van het onderwijs nu er grote aantallen asielzoekers naar Nederland komen. 29% maakt zich hier totaal geen zorgen om, 38% maakt zich hier wel zorgen om. Ook over de verdringing op de arbeidsmarkt maken Nederlanders zich relatief minder zorgen.

Meer dan de helft van de Nederlanders maakt zich zorgen over de veiligheid, verdringing op de woningmarkt, kosten voor opvang en levensonderhoud van asielzoekers en de toekomst en kosten van sociale voorzieningen in Nederland.

Laag en midden opgeleiden, vrouwen en jongeren (t/m 24 jaar) maken zich vaker veel zorgen, dit beeld komt bij alle aspecten terug.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Belangrijkste conclusies op basis van dit onderzoek:

AZC in de buurt

Vraag 7 t/m 10

Ongeveer de helft van de Nederlanders (49%) geeft aan dat er bij hen in de gemeente een asielzoekerscentrum is, 40% zegt van niet en 11% weet het niet.

Bijna driekwart van de Nederlanders (72%) die een opvangcentrum in hun gemeente hebben, zegt geen of nauwelijks last te hebben van (de bewoners van) het opvangcentrum. Een op de vijf (18%) ervaart enige last, slechts 5% ervaart veel of zelfs zeer veel overlast.

Nederlanders die een AZC binnen een straal van 1km van hun woning hebben, ervaren nauwelijks meer overlast dan Nederlanders die het AZC in een andere buurt hebben.

Hoog opgeleiden geven vaker aan geen overlast te ervaren (59%) dan midden (38%) en laag opgeleiden (43%). Ook 65 plussers ervaren vaker geen overlast (68%).

Nederlanders met een AZC in hun gemeente en overlast hiervan ervaren, noemen met name een onveilig gevoel op straat en overlast van rondhangende asielzoekers (67%). Daarnaast noemen ze aanpassingsproblemen (58%) en criminaliteit of diefstal (46%).

Van de Nederlanders die een AZC in hun gemeente hebben, is dit bij een kwart (erg) meegevallen (26%), voor 13% is het juist (erg) tegengevallen.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Belangrijkste conclusies op basis van dit onderzoek:

Geen AZC in de buurt

Vraag 11 en 12

Van de Nederlanders die nu geen AZC in hun gemeente hebben, verwacht een op de vijf (20%) hier (zeer) veel overlast van te krijgen. Een iets grotere groep (36%) verwacht hier niet tot nauwelijks overlast van te krijgen.

Laag opgeleiden verwachten vaker (zeer) veel overlast te krijgen van asielzoekers (33%) dan midden (19%) en hoog opgeleiden (13%).

Nederlanders die nu geen AZC in hun gemeente hebben, maar wel overlast verwachten wanneer deze er wel komt, verwachten met name overlast door aanpassingsproblemen van asielzoekers (85%) of overlast door rondhangende asielzoekers (82%).

De verwachte overlast onder mensen die geen AZC hebben, komt in grote lijnen overeen met de ervaren overlast van mensen die wel een AZC in de buurt hebben.

Mannen verwachten vaker overlast door rondhangende asielzoekers dan vrouwen (92% versus 71%), ook verwachten ze vaker aanpassingsproblemen (89% versus 81%). Ouderen (65+) verwachten vaker overlast door rondhangende asielzoekers (91%) of door opstootjes of vechtpartijen (62%). Zij verwachten juist minder geluidsoverlast (7%) of vandalisme (12%).

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Belangrijkste conclusies op basis van dit onderzoek:

Stelling: NL moet de grenzen sluiten

Vraag 13

Circa een op de drie Nederlanders (32%) is van mening dat Nederland de grenzen moet sluiten, ook als dat economische nadelen heeft. Ruim twee op de vijf (42%) is het hier niet mee eens.

Hoog opgeleiden zijn het vaker oneens met deze stelling (63%). Ook mannen zijn het hier vaker mee oneens dan vrouwen (50% versus 34%).

Activiteiten tijdens asielprocedure

Vraag 14

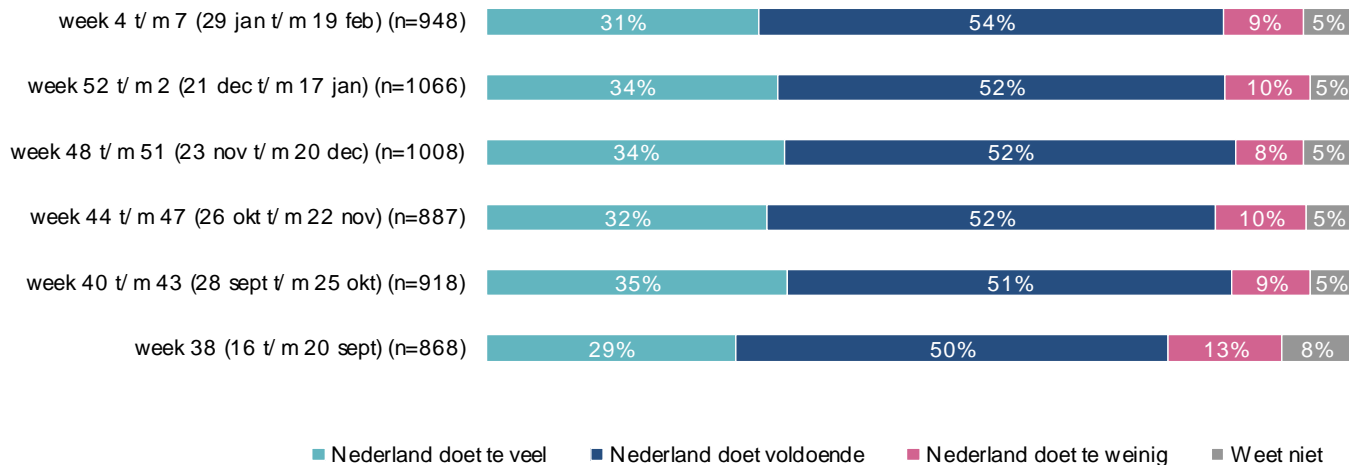
Driekwart (76%) van de Nederlanders is van mening dat tijdens de asielprocedure al wel gestart moet worden met taallessen. Twee derde (65%) vindt dat er ook al gestart moet worden met de inburgering. Iets minder dan de helft (47%) vindt dat asielzoekers ook vrijwilligerswerk mogen doen. 17% vindt dat ze ook betaald werk mogen doen.

Hoog opgeleiden zijn vaker van mening dat asielzoekers taallessen (82%), vrijwilligerswerk (58%) of betaald werk mogen doen (22%). 65 plussers zijn vaker van mening dat asielzoekers al aan hun inburgering zouden moeten beginnen (75%).

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Resultaten

Vraag 1: Vindt u dat Nederland voldoende doet om asielzoekers op te vangen?

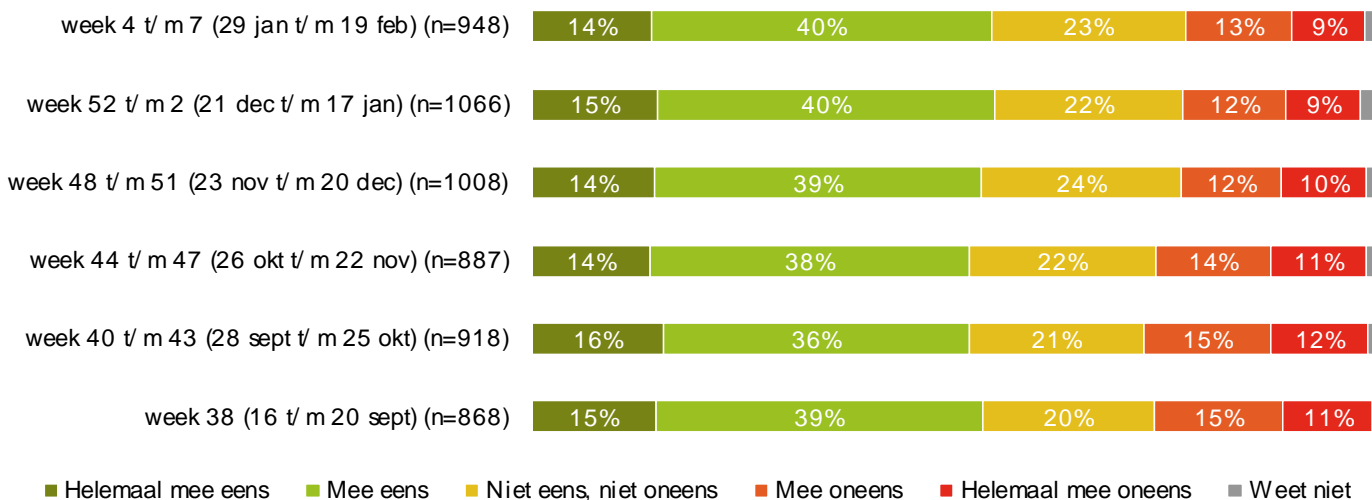

- Ruim de helft van de Nederlanders (54%) vindt dat Nederland voldoende doet om asielzoekers op te vangen, een derde (31%) vindt dat Nederland te veel doet, 9% vindt het te weinig. Dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande metingen.
- Vrouwen vinden significant vaker dan mannen dat Nederland te veel doet (35% versus 31%). Ook de jongere leeftijdsgroepen vinden significant vaker dat Nederland te veel doet (25 t/m 34 jaar: 40%; 35 t/m 44 jaar: 39%). Ook laag en midden opgeleiden vinden significant vaker dat Nederland te veel doet (respectievelijk 45% en 38%).

Basis: Alle respondenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 2: stelling: Nederland moet asielzoekers opvangen in Nederland.

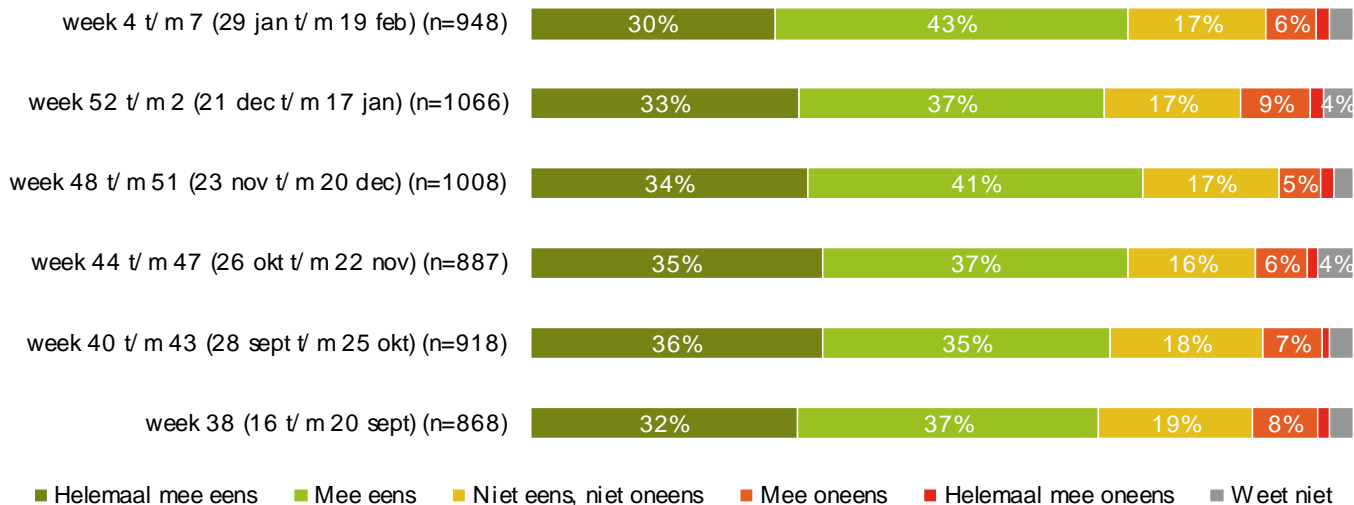

- De meerderheid (54%) van de respondenten is het eens met de stelling dat Nederland asielzoekers moet opvangen in Nederland. Dit is gelijk aan de vorige metingen. Een op de vijf respondenten (22%) is het hier niet mee eens, ook dit is gelijk aan voorgaande metingen.
- Laag en midden opgeleiden zijn het vaker oneens met deze stelling (33% en 26%) dan hoog opgeleiden (15%). Ook jongere leeftijdsgroepen (25 t/m 34: 13%; 35 t/m 44: 13%) zijn het vaker **helemaal** oneens met deze stelling.

Basis: Alle respondenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 3: stelling: Asielzoekers moeten vooral opgevangen worden in de regio waar zij vandaan komen.

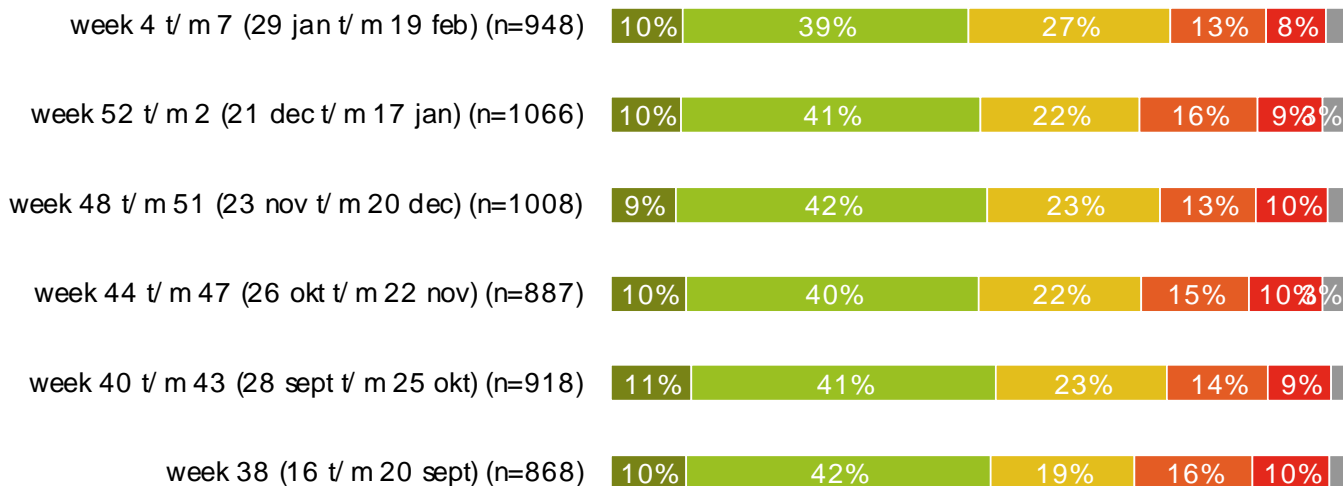

- Bijna driekwart van de Nederlanders (73%) is het eens met de stelling dat asielzoekers vooral opgevangen moeten worden in de regio waar zij vandaan komen, dit is nagenoeg gelijk aan voorgaande metingen. 8% van de Nederlanders is het hiermee oneens, dit is ongeveer gelijk aan de metingen daarvoor.
- Mannen zijn het hier vaker mee eens dan vrouwen (76% om 67%). Lager en midden opgeleiden zijn het hier vaker **helemaal** mee eens dan hoger opgeleiden (40% en 35% versus 28%).

Basis: Alle respondenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 4: stelling: Nederland moet financieel bijdragen aan de opvang van asielzoekers in de regio waar zij vandaan komen.

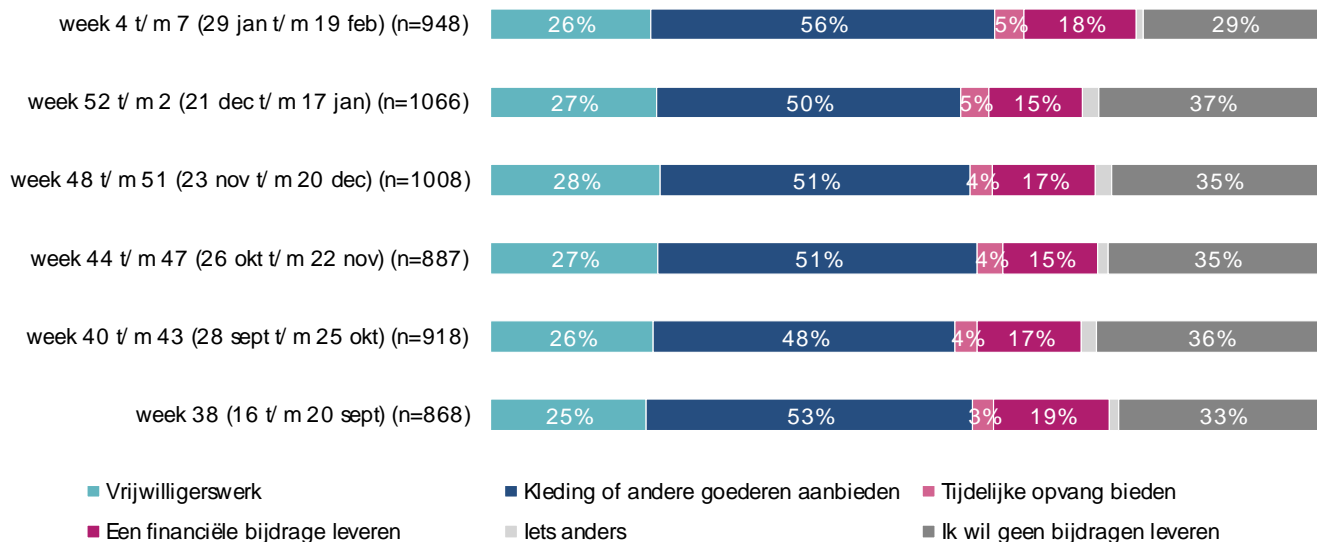
■ Helemaal mee eens ■ Mee eens ■ Niet eens, niet oneens ■ Mee oneens ■ Helemaal mee oneens ■ Weet niet

- De helft (49%) is het eens met de stelling dat Nederland een financiële bijdrage moet leveren aan de opvang van asielzoekers in de regio waar zij vandaan komen. Dit percentage is nagenoeg gelijk aan voorgaande metingen. Ook het percentage dat het hier (helemaal) mee oneens is (21%), blijft nagenoeg gelijk.
- Ook hier zijn mannen het vaker mee eens dan vrouwen (60% om 42%). Ook hoog opgeleiden zijn het hier vaker mee eens (64%), evenals ouderen (55 t/m 64 jaar: 60%, 65+: 69%).

Basis: Alle respondenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 5: Welke mogelijkheid zou u overwegen om een bijdrage te leveren aan de opvang van asielzoekers? (Meerdere antwoorden mogelijk)

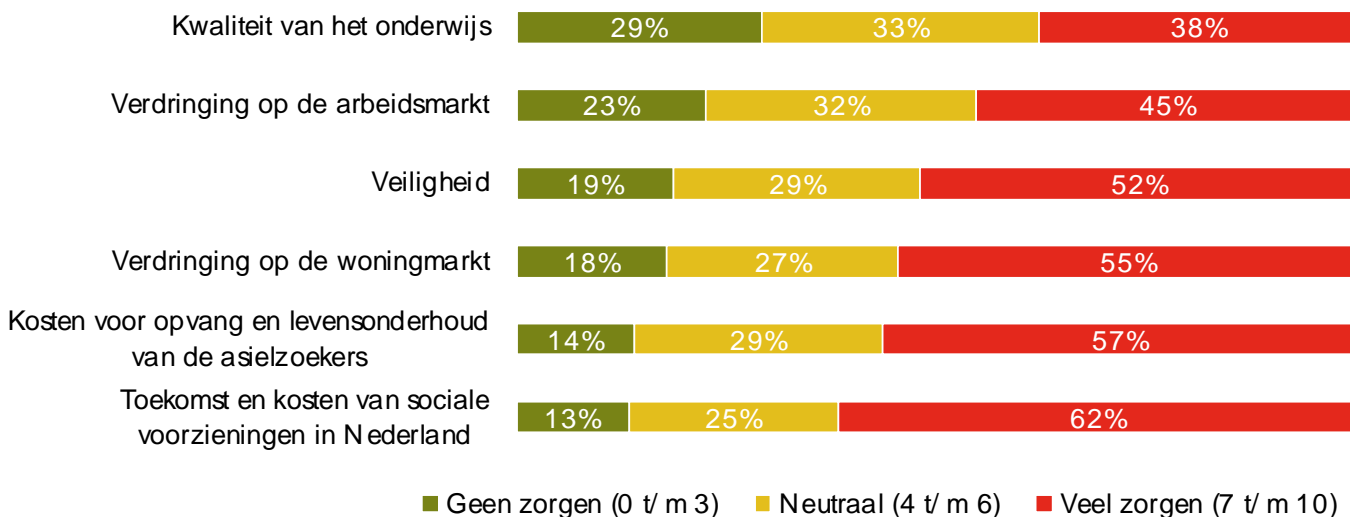

- Drie op de tien Nederlanders (29%) geeft aan **geen** bijdrage te willen leveren aan de opvang van asielzoekers, dit is duidelijk lager dan voorgaande meting (37%). Ruim de helft van de Nederlanders (56%) geeft aan een bijdrage te willen leveren door kleding of andere goederen aan te bieden, dit is duidelijk hoger dan de vorige meting (50%). Ongeveer een kwart (26%) wil vrijwilligerswerk doen, 18% wil wel een financiële bijdrage leveren. Dit is gelijk aan vorige metingen.
- Laag (48%) en midden (39%) opgeleiden geven vaker aan **geen** bijdrage te willen leveren (34% totaal). Hoog opgeleiden willen alle type bijdrage vaker leveren. Vrouwen zouden wat vaker kleding of andere goederen aanbieden (57% versus 46%), mannen zouden daarentegen juist wat vaker een financiële bijdrage leveren (20% versus 13%).

Basis: Alle respondenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 6: Er komen al geruime tijd grote aantallen asielzoekers naar Nederland. Geef op een schaal van nul tot tien aan in hoeverre u zich hierdoor zorgen maakt over onderstaande aspecten:

- Nederlanders maken zich de minste zorgen over de kwaliteit van het onderwijs nu er grote aantallen asielzoekers naar Nederland komen. 29% maakt zich hier totaal geen zorgen om, 38% maakt zich hier wel zorgen om. Ook over de verdringing op de arbeidsmarkt maken Nederlanders zich relatief minder zorgen.
- Meer dan de helft van de Nederlanders maakt zich zorgen over de veiligheid, verdringing op de woningmarkt, kosten voor opvang en levensonderhoud van asielzoekers en de toekomst en kosten van sociale voorzieningen in Nederland.
- Laag en midden opgeleiden, vrouwen en jongeren (t/m 24 jaar) maken zich vaker veel zorgen, dit beeld komt bij alle aspecten terug.

Basis: Alle respondenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 7: Is er bij u in de gemeente op dit moment een asielzoekerscentrum (AZC) of tijdelijk opvangcentrum voor asielzoekers?

■ Ja, binnen een straal van ongeveer 1 km van mijn woning   ■ Ja, maar in een andere buurt   ■ Nee   ■ Weet niet

- Ongeveer de helft van de Nederlanders (49%) geeft aan dat er bij hen in de gemeente een asielzoekerscentrum is, 40% zegt van niet en 11% weet het niet.

Basis: Alle respondenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 8: U geeft aan dat er in uw gemeente een opvangcentrum voor asielzoekers is. In hoeverre ervaart u overlast van (de bewoners van) dit opvangcentrum?

week 4 t/ m 7 (29 jan t/ m 19 feb) (n=462)

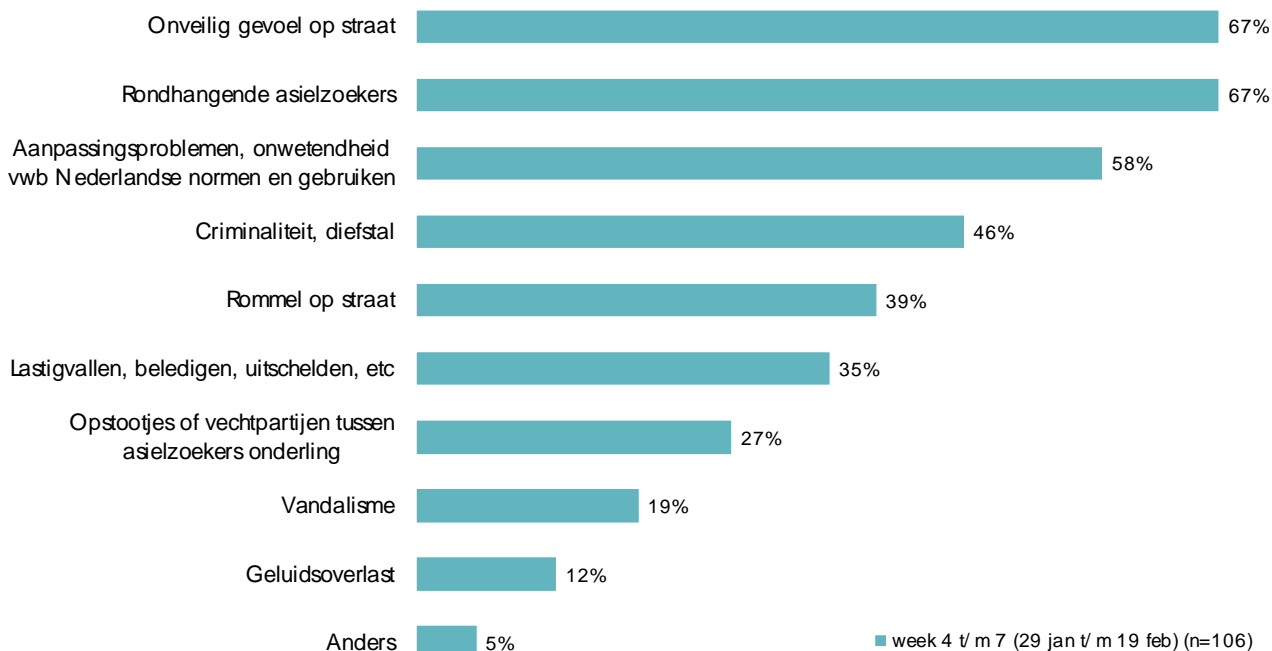
■ Geen overlast ■ Nauwelijks overlast ■ Enige overlast ■ Veel overlast ■ Zeer veel overlast ■ Weet niet

- Bijna driekwart van de Nederlanders (72%) die een opvangcentrum in hun gemeente hebben, zegt geen of nauwelijks last te hebben van (de bewoners van) het opvangcentrum. Een op de vijf (18%) ervaart enige last, slechts 5% ervaart veel of zelfs zeer veel overlast.
- Nederlanders die een AZC binnen een straal van 1km van hun woning hebben, ervaren nauwelijks meer overlast dan Nederlanders die het AZC in een andere buurt hebben.
- Hoog opgeleiden geven vaker aan geen overlast te ervaren (59%) dan midden (38%) en laag opgeleiden (43%). Ook 65 plussers ervaren vaker geen overlast (68%).

Basis: Alle respondenten die een opvangcentrum hebben in de eigen gemeenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 9: Welke van onderstaande soorten overlast ervaart u bij u in de buurt van (de bewoners van) het opvangcentrum? Meerdere antwoorden mogelijk.

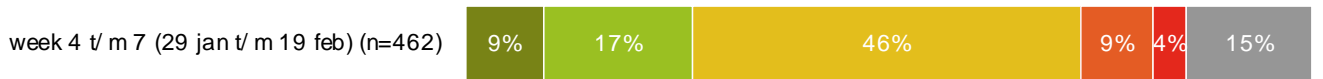

- Nederlanders met een AZC in hun gemeente en overlast hiervan ervaren, noemen met name een onveilig gevoel op straat en overlast van rondhangende asielzoekers (67%). Daarnaast noemen ze aanpassingsproblemen (58%) en criminaliteit of diefstal (46%).

Basis: Alle respondenten die een opvangcentrum hebben in de eigen gemeenten én overlast ervaren.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 10: Toen u hoorde dat er een opvangcentrum in uw gemeente zou komen, had u mogelijk verwachtingen, zorgen of angsten. Als u terugdenkt aan die verwachtingen, zorgen en angsten, is de komst van het centrum u dan over het algemeen:

■ Erg meegefallen ■ Meegefallen ■ Niet meegefallen, niet tegengevallen ■ Tegengevallen ■ Erg tegengevallen ■ Weet niet

- Van de Nederlanders die een AZC in hun gemeente hebben, is dit bij een kwart (erg) meegefallen (26%), voor 13% is het juist (erg) tegengevallen.

Basis: Alle respondenten die een opvangcentrum hebben in de eigen gemeenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 11: Stel dat er in uw buurt een opvangcentrum voor asielzoekers zou komen. In hoeverre zou u dan overlast van (de bewoners van) dit opvangcentrum verwachten?

week 4 t/ m 7 (29 jan t/ m 19 feb) (n=486)

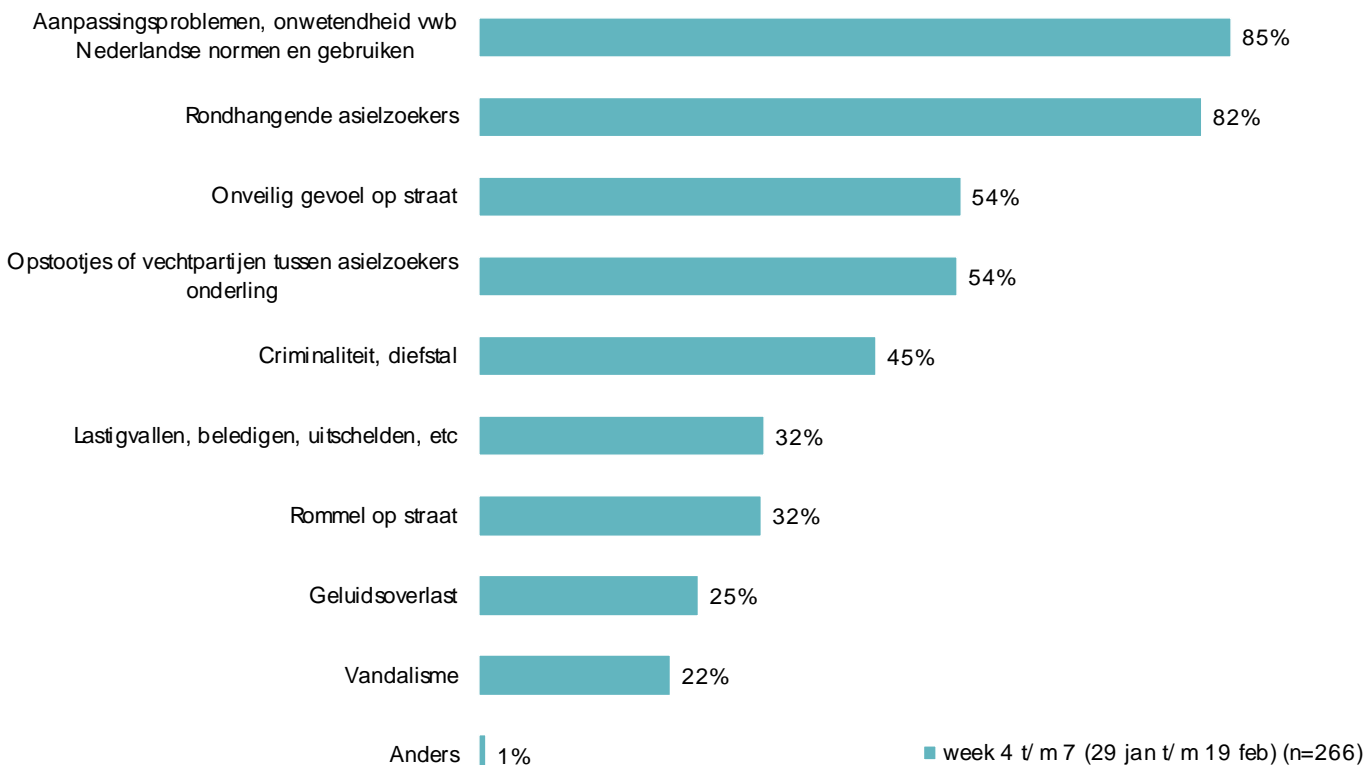
■ Geen overlast ■ Nauwelijks overlast ■ Enige overlast ■ Veel overlast ■ Zeer veel overlast ■ Weet niet

- Van de Nederlanders die nu geen AZC in hun gemeente hebben, verwacht een op de vijf (20%) hier (zeer) veel overlast van te krijgen. Een iets grotere groep (36%) verwacht hier niet tot nauwelijks overlast van te krijgen.
- Laag opgeleiden verwachten vaker (zeer) veel overlast te krijgen van asielzoekers (33%) dan midden (19%) en hoog opgeleiden (13%).

Basis: Alle respondenten die geen opvangcentrum hebben in de eigen gemeente.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 12: Welke van onderstaande soorten overlast zou u in uw buurt verwachten van (de bewoners van) een opvangcentrum? Meerdere antwoorden mogelijk.

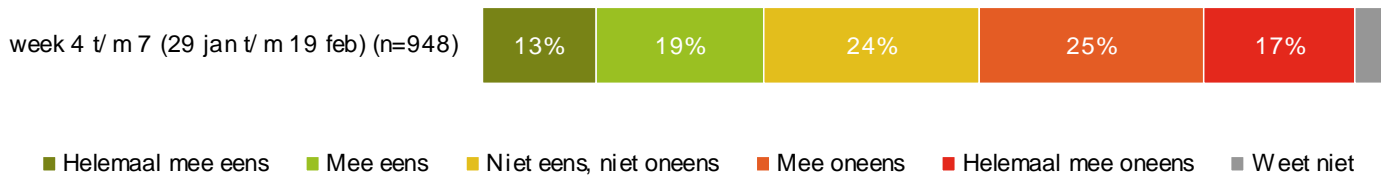

- Nederlanders die nu geen AZC in hun gemeente hebben, maar wel overlast verwachten wanneer deze er wel komt, verwachten met name overlast door aanpassingsproblemen van asielzoekers (85%) of overlast door rondhangende asielzoekers (82%).
- De verwachte overlast onder mensen die geen AZC hebben, komt in grote lijnen overeen met de ervaren overlast van mensen die wel een AZC in de buurt hebben.
- Mannen verwachten vaker overlast door rondhangende asielzoekers dan vrouwen (92% versus 71%), ook verwachten ze vaker aanpassingsproblemen (89% versus 81%). Ouderen (65+) verwachten vaker overlast door rondhangende asielzoekers (91%) of door opstootjes of vechtpartijen (62%). Zij verwachten juist minder geluidsoverlast (7%) of vandalisme (12%).

Basis: Alle respondenten die geen opvangcentrum hebben in de eigen gemeente.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 13: In hoeverre bent u het eens met de stelling: Nederland moet de grenzen sluiten, ook als dat economische nadelen heeft.

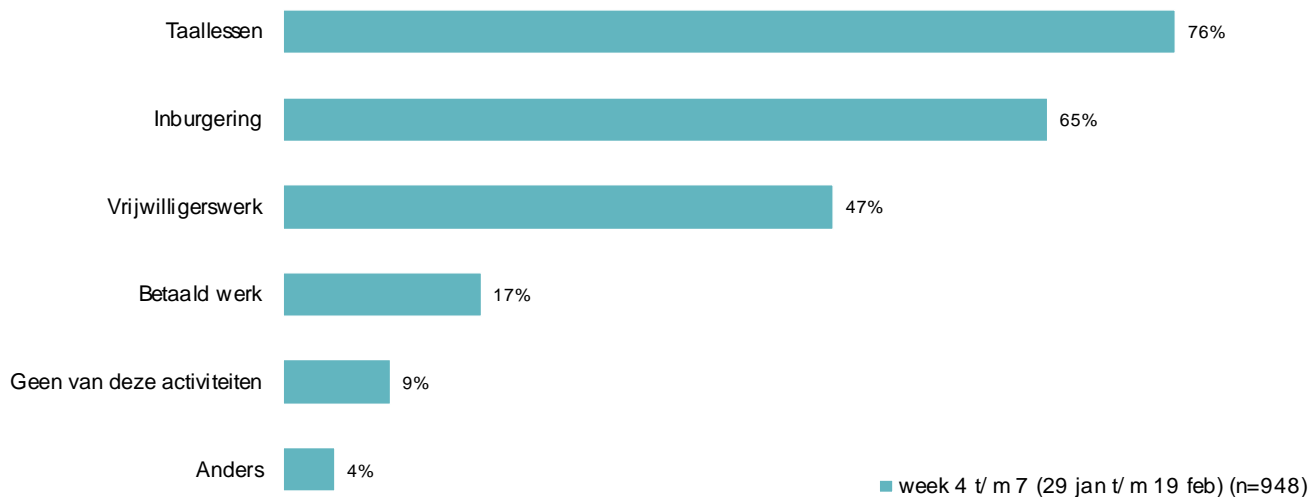

- Circa een op de drie Nederlanders (32%) is van mening dat Nederland de grenzen moet sluiten, ook als dat economische nadelen heeft. Ruim twee op de vijf (42%) is het hier niet mee eens.
- Hoog opgeleiden zijn het vaker oneens met deze stelling (63%). Ook mannen zijn het hier vaker mee oneens dan vrouwen (50% versus 34%).

Basis: Alle respondenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Vraag 14: Tijdens de asielprocedure verblijven asielzoekers in een asielzoekerscentrum of andere opvanglocatie, in afwachting van het besluit of zij in Nederland mogen blijven. Met welke van onderstaande activiteiten vindt u dat al tijdens de asielprocedure gestart moet worden? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- Driekwart (76%) van de Nederlanders is van mening dat tijdens de asielprocedure al wel gestart moet worden met taallessen. Twee derde (65%) vindt dat er ook al gestart moet worden met de inburgering. Iets minder dan de helft (47%) vindt dat asielzoekers ook vrijwilligerswerk mogen doen. 17% vindt dat ze ook betaald werk mogen doen.
- Hoog opgeleiden zijn vaker van mening dat asielzoekers taallessen (82%), vrijwilligerswerk (58%) of betaald werk mogen doen (22%). 65 plussers zijn vaker van mening dat asielzoekers al aan hun inburgering zouden moeten beginnen (75%).

Basis: Alle respondenten.

Uitsplitsingen naar achtergrond worden op totaalniveau (alle metingen bij elkaar) weergegeven.

Bijlagen

Onderzoeksverantwoording

METHODE   Kwantitatief online onderzoek

DOELGROEP   Doelgroep: Nederlanders 18+
EN STEEKPROEF   Steekproefkader: De Onderzoek Groep, het consumentenpanel van SAMR

VELDWERK   Het veldwerk heeft continu plaatsgevonden. Het veldwerk voor deze meting (week 4 t/m 7) liep van 29 januari tot en met 18 februari 2016.

In totaal zijn 3470 respondenten uitgenodigd om deel te nemen, 968 respondenten hebben de vragenlijst ingevuld, een respons van 27%.

De gemiddelde invultijd van de vragenlijst bedroeg: 3 minuten

---

ANALYSE   De resultaten zijn gewogen naar Nederland representatief (18+).

SAMR

Marktonderzoek wordt markt vinden

Met marktonderzoek is niets mis. En ook niet met data. Sterker nog: wij gebruiken beide. Maar alléén onderzoek levert geen inzicht in welke kansen er in de sterk veranderende markt liggen. Om daar achter te komen moet je verder gaan. Voorbij het onderzoek. Voorbij de data-analyse. Let wel, die gooien we niet weg. We gaan ze anders gebruiken. En vooral, aanvullen.

Dus vaarwel marktonderzoek.
Markt vinden is wat wij doen!